

ע"פ 5813/21 - פלוני נגד פלוני, מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 5813/21

ע"פ 5896/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן
כבוד השופט ד' מינץ

המערער בע"פ 5813/21: פלוני

המערער בע"פ 5896/21: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
(השופט א' טובי) מיום 13.7.2021 בת"פ
62613-06-19

תאריך הישיבה: י"א באייר התשפ"ב (12.5.2022)

בשם המערער בע"פ 5813/21: עו"ד עאדל בוראת

בשם המערער בע"פ 5896/21: עו"ד יניב אביטן

בשם המשיבה: עו"ד איתי שהם

בשם שירות המבחן למבוגרים: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

שני ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' טובי) מיום 13.7.2021 בת"פ 62613-06-19 בו נגזרו על המערער בע"פ 5896/21 (להלן לשם הנוחות: מערער 1) 18 חודשי מאסר בפועל ו-8 חודשי מאסר על תנאי; ועל המערער בע"פ 5813/21 (להלן לשם הנוחות: מערער 2) 21 חודשי מאסר בפועל ו-8 חודשי מאסר על תנאי.

הרקע לערעור

1. המערערים הורשעו על סמך הודאתם בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירת החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). ההסדר לא כלל הסכמה לגבי העונש.

2. בכתב האישום נאמר כי ביום 31.1.2017, בשעה 23:00 לערך, נסעו המערערים ברכב מכיוון שכונת 'אסכנדר' לכיוון 'שרפה' שבאום אל פחם, סמוך לגדר מערכת הביטחון. המערערים נתפסו על ידי שני שוטרים שנסעו אחריהם ובחיפוש שנעשה במקום נמצא כי המערערים החזיקו בצוותא שלא כדין ברובה ציד דו קני, תוצרת ספרד, מודל PHANTOM, קליבר 12 ג'ייג', אשר הינו כלי המסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם (להלן: הרובה). הרובה היה טעון בשני כדורי תחמושת תואמים. עוד נמצאה ברכב חגורה ייעודית לתחמושת ובתוכה 17 כדורים המתאימים לרובה.

3. בתסקיר שירות המבחן מיום 27.5.2021 לגבי מערער 1, צוין כי הוא בן 44, נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאים 18-22. לאחר שסיים 7 שנות לימוד, השתלב בשוק העבודה ושמר על רצף תעסוקתי בתחום הבנייה עד לפציעתו בתאונת עבודה בשנת 1995. לדבריו, בשנתיים האחרונות הוא עובד בעבודות מזדמנות ומתקיים מקצבת נכות, סועד את אביו הסובל משיתוק בכל גופו בשל אירוע מוחי בו לקה. לחובתו של המערער הרשעה משנת 2006 בעבירות נשק ואלימות, בגינה נידון למאסר בפועל לתקופה בת 9 שנים. בנוסף, לחובתו הרשעה בעבירה של מסירת עדויות סותרות. בהתייחס לעבירות בהן הורשע בעבר, ציין המערער כי מאז שחרורו ממאסר, הוא עשה שינוי משמעותי בחייו וניתק את קשריו עם גורמים שוליים עמם היה בקשר בעבר. באשר לעבירה בה הורשע בתיק זה, הודה המערער במיחוס לו אך נשא באחריות חלקית למעשיו. הוא השליך את האחריות בעיקר על מערער 2, אשר הציע לו להצטרף אליו לציד ביער, והוא נענה להצעה זו מתוך סקרנות והתלהבות. המערער שלל כוונה פלילית לעשות שימוש בנשק ובכלל זה לפגוע באמצעותו בזולת. הוא ביטא חרטה על התנהלותו, אך שירות המבחן התרשם כי דבריו משקפים צמצום של חומרת מעשיו ואי-הפנמה של החומרה ושל מעורבותו במעשים. לצד האמור, נאמר כי המערער ביטא יכולת התחלתית להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו. בשקלול גורמי הסיכון להישנות התנהלות עבריינית בעתיד אל מול סיכויי השיקום, קבע

שירות המבחן כי מדובר ברמת מסוכנות נמוכה להישנות מעשים דומים בעתיד. שירות המבחן ציין כי המערער הביע נכונות מילולית להשתלב בהליך טיפולי, ועל כן המליץ על דחיית הדיון למספר חודשים לצורך מעקב אחר שילובו במערך הטיפולי וגיבוש המלצה בעניינו. בית המשפט דחה בקשה זו הואיל ומדובר בנאשם בשנות הארבעים לחייו שלחובתו עבר פלילי בלתי מבוטל ולכן לא מצא מקום להפנותו בשנית לשירות המבחן לצורך בחינת דרכי שיקום. נקבע כי ניתן יהיה לטעון לעניין זה במסגרת הטיעונים לעונש.

4. בתסקיר שירות המבחן מיום 27.5.2021 המתייחס למערער 2, צוין כי מדובר בגבר כבן 56, נשוי ואב לשני ילדים בגירים בני 33 ו-34 אשר מתמודד עם מחלות רבות. אינו עובד מזה שנים ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי. שירות המבחן ציין כי מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה כי לחובתו תשע הרשעות קודמות בשלל עבירות, ובכללן עבירות נשק, אלימות ועבירות ביטחוניות. בשנת 1989 נידון למאסר בפועל למשך 30 שנים בגין עבירות בטחון. בהתייחס לעבירה בה הורשע בתיק זה, המערער הודה במיוחס לו אך הוא נושא באחריות חלקית למעשיו, תוך שציין כי הצטייד לצורכי ציד ברובה שהיה שייך לאביו המנוח אליו היה מתלווה במסעות ציד. הוא זה שהציע למערער 1 להצטרף אליו. המערער ביטא חרטה על התנהלותו והבנה מסוימת לבעייתיות הטמונה בה, אולם להתרשמות שירות המבחן אין מדובר בהפנמה מלאה של חומרת המעשים. המערער מחזיק בעמדות הנותנות לגיטימציה להחזקת נשק, על רקע הסביבה המשפחתית והתרבותית שבה גדל. נוכח דיווחי המערער כי מאז שחרורו ממאסר הוא החל לצרוך אלכוהול ולהשתמש סמים, הוא הופנה לאבחון ביחידה לנפגעי אלכוהול וסמים (להלן: היחידה). להערכת שירות המבחן, ניכר סיכון להישנות התנהלות עבריינית בעתיד. לפיכך, הוצע לבחון את שיתוף הפעולה של המערער במסגרת הליך אבחון וטיפול ביחידה בטרם תגובש הערכת סיכון מלאה בעניינו. לצורך כך גם בעניינו התבקשה דחייה במשפטו. בדומה להחלטה שניתנה לגבי מערער 1, גם בקשת שירות המבחן בעניינו של מערער 2 נדחתה. נקבע כי נוכח גילו ועברו הפלילי המכביד של המערער אין מקום לדחייה המבוקשת, וכי גם בעניינו ניתן יהיה להפנותו לנסיבותיו האישיות במסגרת הטיעונים לעונש.

5. במסגרת הטיעונים לעונש, בא-כוח המשיבה טען כי מתחם העונש ההולם במקרה זה עומד על 2 עד 4 שנות מאסר בפועל לגבי שני המערערים; וכי ראוי להשית 3 שנות מאסר בפועל על מערער 1 ו-4 שנות מאסר בפועל על מערער 2. מנגד טענו באי כוח המערערים כי מתחם העונש לגבי שני המערערים צריך לעמוד על 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

6. בגזר דינו, בית המשפט עמד על חומרתן היתרה של עבירות הנשק, לאור פוטנציאל הנזק האדיר הטמון בשימוש בכלי נשק, וציין את מגמת החמרה במדיניות הענישה גם כאשר מדובר בהחזקת נשק בלבד. בהתחשב בכך, כמו גם במידת הפגיעה בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה; ובנסיבות ביצוע העבירה, ובכלל זה העובדה שמדובר ברובה ציד שאינו מיועד ברגיל לגרום להרג או לפגיעה בבני אדם - קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם לגבי שני המערערים עומד על 12 חודשי מאסר בפועל עד 36 חודשים, לצד עונשים נלווים. יצוין כי בית המשפט דחה את טענת המערערים כי יש בחומר החקירה ראיות המלמדות על כך שברכב בו נתפסו היו נוצות וכתמי דם של עופות, באופן שהיה יכול להביא להקלה בעונשם. זאת משנקבע כי מדובר בעובדות החורגות מאלה שהוסכמו בכתב האישום.

7. בגזירת העונש בתוך המתחם, נלקחו בחשבון הודאת המערערים בעובדות כתב האישום בשלב מוקדם של הדיון ועובר לשמיעת הראיות בתיק; פרק הזמן הארוך שחלף מאז האירוע ועד שהוגש כתב אישום; ונסיבות חייהם האישיות. מנגד, בית המשפט מצא לזקוף לחומרה את עברם המכביד של שני המערערים אשר לא מנע מהם לשוב

ולהסתבך בעבירות נשק. על בסיס האמור, החליט בית המשפט להשית עליהם את העונשים שפורטו לעיל.

8. לשלמות התמונה יצוין כי עובר לדין נערכו בעניינם של כל אחד מהמערערים שני תסקירים עדכניים, האחד ביום 31.10.2021 והשני ביום 15.2.2022. בעניינו של מערער 1 צוין בתסקיר מיום 31.10.2021 כי לא נראה שחל כיום שינוי חיובי בעמדותיו, והוא אף התייחס לרצונו להתנסות בצייד. ממידע שהתקבל מגורמי הטיפול ביחידה עולה כי על אף השתלבותו בהליך אבחון בין החודשים אפריל-יוני 2021, הקשר עמו נותק מאז חודש יוני 2021. משכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית-שיקומית בעניינו. למסקנה זכה הגיע שירות המבחן גם בתסקיר מיום 15.2.2022.

9. בעניינו של מערער 2 צוין בתסקיר מיום 31.10.2021 כי להתרשמות שירות המבחן חל שינוי מסוים - לרעה - בעמדותיו, כאשר הוא מצמצם עוד יותר את חומרת מעשיו ומביע עמדה קורבנית ביחס לנסיבות ביצועה. על רקע עמדותיו המעודכנות, לא נמצא כי ניתן להתאים למערער תכנית טיפול ייעודית. לפיכך, גם בעניינו של מערער 2 צוין כי לא ניתן לבוא בהמלצה טיפולית שיש ביכולתה להפחית את הסיכון להישנות עבירות. בתסקיר העדכני מיום 15.2.2022, צוין כי בפגישה עם המערער הוא חזר על עמדותיו כפי שהביע בעבר בזמן שהתנהל ההליך בבית המשפט המחוזי, והוא ביטא הכרה מסוימת בדפוסי אישיות שעמדו ברקע למעשיו. אולם, צוין כי המערער מתקשה להסביר את השינוי בעמדותיו בפגישות השונות עמו וניכר כי הוא ממוקד בקידום מצבו המשפטי. להתרשמות שירות המבחן, התבטאויותיו הנוכחיות מונעות מאימת הדין. משכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו, גם הפעם הזו.

תמצית טענות הצדדים

10. בא-כוח מערער 1 טען כי בית המשפט המחוזי טעה בקביעת מתחם העונש, כמו גם בגזירת העונש שהושת לבסוף בגדרי המתחם האמור. לטענתו, בית המשפט לא תמך את קביעותיו בפסיקה הנוהגת בעבירות נשק שעה שמדובר בהחזקת רובה ציד לזמן קצר. בתמיכה לעמדה זו, הפנה בא-כוח המערער לשורה של פסקי דין בהם נקבע מתחם עונש מתון יותר, בנסיבות שבהן יוחסו לנאשמים עבירות חמורות יותר. כמו כן, שגה בית המשפט המחוזי משהחליט שלא לאפשר למערערים להגיש ראיות מטעמם מהן ניתן היה ללמוד על נסיבות ביצוע העבירה. לו הייתה ניתנת למערער האפשרות להביא ראיות מטעמו, הוא יכול היה להוכיח את התכלית לשמה החזיק את הרובה, היינו שלא על מנת לפגוע באיש. כמו כן, בית המשפט התעלם מממצאי תסקיר שירות המבחן ואף דחה את בקשתו לדחיית הדין כדי לאפשר למערער להתחיל בהליך שיקומי נצרך. לבסוף נטען כי בית המשפט טעה בקביעת העונש בתוך המתחם תוך התעלמות ממכלול הנתונים שפורטו בתסקיר שירות המבחן; מכך שהעבירה בוצעה כארבע שנים וחצי עובר למתן גזר הדין; מכך שהמערער הודה בביצוע העבירה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי, לקח אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה כנה על מה שעשה. יש למתק אפוא את עונשו של המערער באופן משמעותי, או לחלופין למקם את העונש בתחתית המתחם שקבע בית המשפט המחוזי.

11. בא-כוח מערער 2 טען כי בית המשפט לא נתן משקל ראוי להודאת המערער והחיסכון בזמן שיפוטי. כמו כן, בית המשפט לא לקח בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער והתעלם מהמלצת שירות המבחן. בית המשפט גם שגה בכך שלא סטה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום ולאור נסיבותיו האישיות של המערער, זאת חרף חומרת העבירה אותה ביצע. בנוסף על האמור בית המשפט היה צריך לקחת בחשבון את השיהוי שנפל בהגשת כתב האישום, בשים לב לכך שהעבירה בוצעה ביום 31.1.2017 ואילו כתב האישום הוגש רק ביום 27.6.2019, בחלוף שנתיים וחצי. בית המשפט גם התעלם מסוג הנשק ומנסיבות המקרה. מדובר כאמור ברובה ציד והמערער החזיק ברובה במקום מרוחק מכל אדם. לבסוף נטען כי בית המשפט חרג מרמת הענישה הנוהגת כמו גם מעיקרון אחדות הענישה בשים לב

לכך שהוטלו עליו שלושה חודשי מאסר בפועל יותר מחברו, מערער 1.

12. מנגד, בא-כוח המשיבה טען כי העונש שהושת על שני המערערים הינו עונש הולם, כאשר במסגרת גזר הדין נלקחו בחשבון מכלול הנסיבות, כולל נסיבותיהם האישיות של שני המערערים ועברם הפלילי המכביד. כלי הנשק מושא כתב האישום מתואר ככלי נשק שבכוחו להמית אדם. על כן, סוג הנשק במקרה זה אינו רלוונטי לעניין. באשר לטענת המערערים לגבי הגשת ראיות בשלב הטיעונים לעונש, מדובר במערערים שכפרו בתחילה בכתב האישום והוא תוקן בהסכמה. על כן, לא היה מקום לאפשר להם בשלב הטיעונים לעונש להוסיף ראיות נוספות. מכל מקום, גם אם נניח כי היה מדובר במערערים שיצאו בזמן תפיסתם לציד, השאלה מה ביקשו לעשות עם הרובה באותו הזמן היא שאלה משנית. בנסיבות אלו אין מקום להצדיק סטייה מהעונש ההולם. בקשר לחלוף הזמן מאז קרות האירוע ועד להגשת כתב האישום, נטען כי בסופו של דבר בהסתכלות כוללת על משך זמן טיפול התביעה באישום, אין מדובר בחריגה מלוח זמנים סביר. לבסוף נטען כי עיון בתסקירי שירות המבחן העדכניים שהוגשו במסגרת הערעור מלמד כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית לגבי שני המערערים והתסקירים לגבי שניהם אינם חיוביים. לפיכך יש לדחות את שני הערעורים.

דיון והכרעה

13. רבות נכתב על עבירות נשק והתערבות ערכאת הערעור בקביעת העונש ההולם בכלל ובעבירות נשק בפרט. אם קיימת התערבות, היא בדרך כלל נעשית על מנת להחמיר בעונשם של עברייני נשק ולא להקל עמם. לאחרונה, נאמרו על ידי הדברים הבאים במסגרת ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה (28.12.2021):

"אכן, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, למעט במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בפסק הדין או כאשר ישנה סטייה ברורה ממדיניות הענישה הנוהגת (ראו למשל לאחרונה: ע"פ 2251/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (15.12.2021) (להלן: עניין אבו עראר); ע"פ 4207/21 נורי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (28.7.2021); ע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אגבאריה, פסקה 6 (21.6.2021); ע"פ 1859/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.12.2020); ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (24.3.2021)).

גם בקביעת מתחם העונש ההולם נתון לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב, וערכאת הערעור לא תתערב בו אם העונש שנגזר בסופו של דבר הולם את חומרת המעשה שנעשה (עניין אבו עראר, שם; ע"פ 4232/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.11.2020)). אלא שנראה לי כי בשני היבטים אלו, היינו הן מבחינת קביעת מתחם הענישה והן מבחינת העונש שהוטל בסופו של דבר על המשיב, הקל בית המשפט המחוזי עם המשיב יתר על המידה באופן המצדיק התערבות בית משפט זה.

על הצורך בהחמרה בעבירות נשק עמדתי לאחרונה ממש בעניין אבו עראר, שם ציינתי את הדברים הבאים:

'אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל'מכת מדינה' של ממש (ראו לאחרונה: ע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 (29.6.2021); ע"פ 5993/21 סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.11.2021); ע"פ 8416/20 עייאט נ' מדינת ישראל (2.9.2021)).

עמוד 5

מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק, ולא בכדי נתקבל עתה תיקון לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021) - שלא חל בענייננו - הקובע עונשי מינימום לעבירות נשק' (שם, פסקה 25).

כפועל יוצא מכך, ועם העלאת רף הענישה, עולה גם מתחם עונש המאסר הנכון והראוי בעבירות מעין אלו. אכן, מטבע הדברים, מנעד מתחמי הענישה אשר נקבעו ונקבעים בערכאות הדיוניות הינו רחב, שכן הם מושפעים מנסיבות רבות הקשורות בביצוע העבירה בכל מקרה ומקרה. כך מיקומו של הנאשם בתוך המתחם מושפע ממכלול נסיבות שאינן קשורות בנסיבות ביצוע העבירה. בעניין זה הצטברה פסיקה רבה גם בבית משפט זה (וראו לדוגמה לאחרונה: ע"פ 2015/21 אזברגה נ' מדינת ישראל (9.12.2021); רע"פ 6265/20 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל (15.9.2020); רע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל (25.8.2020); ע"פ 1826/19 אבו עסא נ' מדינת ישראל (18.3.2019)) (שם, פסקאות 7-9).

14. על רקע האמור, אין מקום לקבל את טרוניית המערערים כי גזר הדין שניתן בעניינם אינו מביא לידי ביטוי את העובדה כי מדובר "רק" בהחזקת נשק מסוג רובה ציד. נשק הוא נשק. מדובר בכלי משחית המסוגל "להמית אדם" כלשון סעיף 144(ג) לחוק העונשין. לא בכדי המחוקק ביקש להכליל בגדר המונח "נשק" מנעד רחב של כלים ואביזרים המסוגלים לגרום למותו של אדם. כלי נשק מסוגים שונים שהושגו שלא כדין מובילים לא פעם לפגיעה בחיי אדם, והצורך לשרש רעה חולה זו באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה חל על כל סוגי כלי הנשק. מכאן אפוא שאין לקבל את טענת המערערים כי שגה בית המשפט בהתייחסו אל עבירת החזקת הנשק בנסיבות ענייננו, הנסובה על החזקת רובה ציד, כעבירה המצדיקה ענישה מחמירה.

15. חרף האמור, הגם כי עבירת החזקת רובה ציד איננה חומקת מהכלל המכתיב ענישה מרתיעה, יש אכן מקום ליתן ביטוי לסוג הנשק בבחינת נסיבות ביצוע העבירה. כך, העונש המושת על נאשם בגין עבירות המתבצעות בנשק צריך להיות מושפע מפוטנציאל הסיכון הטמון בנשק המוחזק שלא כדין תוך התייחסות בין היתר לסוג הנשק הספציפי בו בוצעה העבירה (ראו למשל: ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.6.2013)). וכך הדבר גם בא לידי ביטוי בגזר דינו של בית המשפט המחוזי. בית המשפט לא התעלם מנסיבה זו, וציין בעת בחינת נסיבות ביצוע העבירה, כי מדובר בהחזקת רובה ציד. מכאן שאין לקבל את טענת המערערים כי נסיבה זו לא הובאה בחשבון בעת קביעת מתחם הענישה והעונש בעניינם.

16. יתר על כן, בחישוב הכולל, לא ניתן לומר כלל כי העונש שהושת על המערערים הוא חמור יתר על המידה. בגזירת עונשם בית המשפט שקל את מכלול הנסיבות, בהתייחס בין היתר לכך שהמערערים הודו בעובדות כתב האישום בשלב מוקדם, לשיהיו שחלף בהגשת כתב האישום ולנסיבות חייהם האישיות. עם זאת, לצד האמור, צדק בית המשפט בכך שלקח בחשבון את העובדה שהעונשים הקודמים שהוטלו על המערערים (שניהם כאמור נידונו בעבר למאסר לתקופות ממושכות - מערער 1 למאסר בן 9 וחצי שנים; ומערער 2 למאסר במשך לא פחות מ-30 שנים) לא הרתיעו אותם מלשוב ולהסתבך בעבירות נשק. אדרבה, דומה כי בנסיבות אלו, נוכח עברם הפלילי המכביד של המערערים, ניתן לומר כי העונשים שהושתו עליהם אף מקלים עמם במידה לא מועטה. בשים לב לאמור, אין מקום לטענת המערערים כי היה מקום ליתן משקל רב יותר לנסיבותיהם האישיות.

17. לא למותר לציין כי בשל החומרה היתרה שבעבירות נשק והסיכון הגבוה הגלום בהן לשלום הציבור, נקבע כי יש לתת משקל רב יותר לאינטרס הציבורי ולשיקולי הרתעה מאשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו למשל: ע"פ 8045/17 בראנסי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.8.2018)). זאת בוודאי במקרה זה, כאשר הרתעת המערערים מביצוע עבירות נוספות נדרשת ביתר שאת, נוכח העובדה שמאסרם הקודם לא הרתיעם.

18. גם דין טענת המערערים כי לא ניתן די משקל לעניין השיהוי שחלף בהגשת כתב האישום, להידחות. אכן, שיהוי שנגרם בעטיין של רשויות התביעה יכול להביא להקלה בעונשו של נאשם, אולם שאלת המשקל המדויק שיש ליתן לשיהוי תוכרע לאחר בחינת מכלול השיקולים, בשים לב בין היתר לפגיעה שנגרמה לנאשם מעצם השיהוי ולאינטרס הציבורי העומד על הפרק (ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 44 (1.2.2010)). בענייננו, בית המשפט אכן לקח בחשבון שיהוי זה כנסיבה לקולא, ונראה כי בהתחשב במכלול הנסיבות לא מדובר בשיהוי שהיה בו כדי להצדיק הקלה נוספת בעונשם.

19. ובאשר לטענת המערערים כי הפוטנציאל השיקומי שלהם לא נלקח דיו בחשבון, משלא התקבלה בקשת שירות המבחן לדחיית מועד הדיון לשם בירור התאמתם להליך טיפולי. גם אם במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי נותר ספק כלשהו בשאלה אם המערערים מתאימים להשתלב בהליך טיפולי, הרי שספק זה הוסר בהינתן תמונת המצב העולה מהתסקירים העדכניים שהוגשו לפנינו. אדרבה, על פי התרשמות שירות המבחן שני המערערים הולכים ומתרחקים מלהפנים את מעשיהם ואת הבעייתיות הגלומה בהם. שעה שאף לעמדת שירות המבחן כיום אין לבוא בהמלצה טיפולית-שיקומית בעניינם של המערערים, יש אפוא לדחות את טענתם כי היה צריך ליתן מקום מרכזי יותר להמלצתו הקודמת לאפשר בחינת התאמתם להליך טיפולי.

20. בשולי הדברים אציין כי בנסיבות שפורטו אין גם מקום להידרש לטענת המערערים באשר לכך שנמנעה מהם האפשרות להגיש ראיות המצביעות על כך שברכבם נמצאו נוצות או שאריות דם של עופות. אף אם הייתה מתקבלת טענת המערערים כי החזקת הנשק נעשתה על רקע היערכותם לצייד, אין הדבר מצדיק כל הקלה נוספת בעונשם. כאמור לעיל, בית המשפט לקח בחשבון בבחינת נסיבות ביצוע העבירה את סוג הנשק ואת היותו כלי אשר נועד ברגיל לצייד בעלי חיים. הקלה נוספת בקשר לאופי השימוש בנשק, אינה באה בחשבון בנסיבות מקרה זה.

21. ולבסוף, לא מצאתי ממש בטענת מערער 2 באשר להפרת עיקרון אחידות הענישה, טענה הנשענת על העובדה כי הוטלו עליו שלושה חודשי מאסר בפועל "עודפים" על פני חודשי המאסר בפועל שהושתו על מערער 1. כלל הוא כי "עיקרון אחידות הענישה אינו עיקרון שיש למוד אותו במאזניים אלקטרוניים" (ע"פ 5268/03 אהרונוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2004)). כמו כן, אף כי על פי עיקרון אחידות הענישה, מקום בו מרשעים שניים בביצוע עבירה בצוותא-חדא, יש להטיל עליהם עונש דומה בהתאם לאחריותם המשותפת, אין מדובר בחזות הכל. נסיבות המייחדות שותף אחר, לקולא או לחומרה, בהשוואה לשותפו, עשויות להצדיק אבחון משותפו (ע"פ 9937/01 חורב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 738, 752 (2004); ע"פ 6958/18 מצלאח נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (22.1.2020)). בענייננו, עברם הפלילי של המערערים היווה נסיבה לחומרה שניתן לה, בצדק כאמור, משקל רב. לשני המערערים עבר פלילי מכביד, אך עברו הפלילי של מערער 2 חמור בהרבה. על כן, לא נפל כל פגם באבחון ממערער 1 בדמות הטלת עונש מאסר לתקופה ארוכה יותר בת מספר חודשים ספורים, ואין באמור כל חריגה מעיקרון אחידות הענישה, ודאי לא כזו המצדיקה התערבות ערכאת הערעור. אמליץ אפוא לחברי לדחות את שני הערעורים.

המערערים יתייצבו לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליהם ביום 13.7.2021 עד השעה 10:00 בימ"ר "קישון", או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותם תעודת זהות או דרכון. על המערערים לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 074-7831077 או 074-7831078.

ש ו פ ט

הנשיאה א' חיות:

אני מסכימה.

ה נ ש י א ה

המשנה לנשיאה ע' פוגלמן:

אני מסכים.

המשנה לנשיאה

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מינץ.

ניתן היום, א' בסיוון התשפ"ב (31.5.2022).

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

ה נ ש י א ה
